

HUSKYBLADET

NORSK SIBERIAN HUSKY KLUBB

01/2021 ÅRGANG: 46

EN LITEN VINTERHILSEN FRA OSS PÅ ANDRE SIDEN AV GRENSEN

I Dalarna, rettere sagt Koppången i Orsa finnes det fine hundeløyper som vi gjerne setter oss i bilen og kjører 20 mil en vei for å trene og kjøre turer.

INNHOOLD

Redaktøren	4
Barmarksmoro oktober 2020.....	6
Bikkjebil	8
Usanne rykter og ondsinnet sladder	12
Gausdal 5-mila 2020.....	14
Noen refleksjoner om hunder	15
Menneskeliggjøring av hund?	16
Sikkerhet på tur og trening.....	20
Homerun race	22
Fra en noe oppgitt eier av unghund, men ikke ta det så alvorlig!.....	24
Wilhelmine har flaks.....	28
Siberian huskier liker pandemier	32
Jan Kolpus	34
Lydig med forbehold.....	38
Synnfjellet Rundt med en siberian i led.....	39
Massasje og friskpleie av hund	40
Vad vet du om din hunds livlina?	46
Hundekjøring med lånte hunder	52
Tips til hundemat på tur.....	54
Jaktatferd hos hund	56

REDAKTØREN

For et dumt år! Løp etter løp ble avlyst, bare Mush Synnfjell og et par mindre løp fikk gå nesten som planlagt, før virus og muterte virus og utbrudd og stadig skiftende regler gjorde det umulig å planlegge for noe som helst. De fleste av oss i sør hadde en kald og snørik start på året og fikk trent masse, men de vanlige møtepunktene, som samlinger, utstillinger, møter og løp, måtte legges i kalenderen for «seinere». Der vi bor, langt ute på landet, har vi ikke merket så mye til selve pandemien, annet enn at det kommer utrolig mange oppover i helgene for å gå på ski.

Nok om det. Det har vært rekordomsetning på valper, også huskyvalper. Mange vil ha seg en turvenn. Jeg håper de som avler mye er klar over det ansvaret de har, når de plasserer små nøster hos uerfarne folk som «vil ha en turhund». Men som ikke har hatt hund før, som tenker at det de sier om at bikkja ikke kan gå løs er bare et spørsmål om å være «flink», eller som ikke vet hvor mye en liten huskyvalp faktisk krever. Jeg håper at de fleste av dem som fikk valp i år, fremdeles har unghund neste år. Selv har vi fått tre valper fra tre ulike kull, men siden vi alt har en stor flokk, går sosialiseringen greit, og valpene koser seg og tilpasser seg. Kjekt å ha hunder som får faste rammer, bor ute, og lærer det en valp bør lære. Jo, huskyer trekker, og det skal de! Ja huskyer røyter en god del, det er deres sommer og vinterkåper. Ja, huskyer prater og uler. Joda, små huskybamsere biter på alt de finner. Nei, de blir ikke renslige på to dager. Nei, de skal ikke bades hver dag. Osv. osv.

Det er fint å se at så mange faktisk forsøker kjøre med hundene sine. Det er ikke alltid enkelt å få et velfungerende spann ut av innhenting av rotete unghunder fra mange andre. Husk at de beste hundene,

de beholder man selv! Men mye blir bra med øvelse. Start med små spann, korte distanser, gjerne med en medhjelper. Øv på alt: høyre og venstre, ståååå, ro det ned, passer andre uten å hilse, ikke stopp i oppoverbakkene, ikke pisse på alle trær.....

Og ikke kjør hundespenn i nypreppa skiløyper lørdag morgen! Da blir man uvenner med mange.

Et liv med husky er ikke kjedelig, og gjennom pandemien har det å gjøre ting sammen i løype og spor vært en glede, et av de få trygge stedene man kan møtes hvor man uansett er flere meter unna andre, og har på så mye klær og skjert at det nok ikke hopper noen virus over buff-kanten.

God vinterferie og god påske. Det kommer flere år og flere løp.

Og forhåpentligvis kommer det flere blad. Jeg begynner å bli litt mett; jeg skrev mitt første huskyblad innlegg i 1997. Takk til dere som sender inn. Til alle dere andre: hvis alle gjør litt for andre enn seg selv, får vi en fin kilde til erfaringer og vennskap. Send inn bilder og tekst. Vi sensurerer ikke.

Johanne Sundby

Foto: Bente Sofie Alhaug

BARMARKSMORO OKTOBER 2020

TEKST: BRIT BERNTSEN REINSLI
FOTO: ODA RAMSDAL

Stedet er Sessvollmoen en lørdag i slutten av oktober. Hakadal sledehundklubb arrangerer barmarksmoro. Dette skal bli mitt andre barmarksløp i karrieren så langt, og jeg gleder meg som en unge. Jeg har klart å overbevise døtrene mine om at dette ikke er noe de vil gå glipp av.

Vi ankommer tidlig for å være sikker på at det ikke skal bli noe stress før start. Og vi, det er Ingeborg 15 år, Astrid 21 år og mora, dvs jeg. Vi stiller med to sparkesykler og en hund. Det er med andre ord stor etterspørsel etter hunder, så Johanne kommer med fersk leveranse direkte fra Brumunddal. På 1-2-3 er hundene fordelt, og heldigvis ble det igjen to til eieren sjøl.

Nervene begynner å melde seg. Det gjorde de med en gang jeg fikk startnummer på brystet, og antall dobesøk øker jo nærmere starttidspunktet vi kommer. Det eneste jeg virkelig er redd for nå er at jeg skal kjøre meg bort, at jeg skal dø ute i løypa, og at jeg ikke blir funnet før til våren. Jeg kommer på at det står i invitasjonen at det ikke vil være ambulanse til stede. Men på kjøremøtet før start går de grundig gjennom løypa og hvilke markeringer som skal følges. Vi får telefonnumre til arrangørene, og det hele virker enkelt. Herregud det er jo bare 10 km.

Løpsledelsen har holdt oss oppdatert på facebooksidene sin om forholdene i løypa. Visstnok er det alltid vått her, men så mye søle som i år har løypebasen aldri opplevd før, sier han. Det anbefales å ha på seg hjelm og å kle seg etter føret. Vi kommer med andre ord til å bli smekkeblaute. Nå skjønner jeg hvorfor løpsledelsen absolutt skal stille med fotograf i løypa.

Bilde: Ingenting er som å riste av seg gjørme etter gjørmeløp!

Så er det bare å sale opp, og vipps der suser jentene avgårde; Ingeborg med 4-spann og Astrid med 2-spann.

Deretter er det min tur. Det er ingen bønn. Rett etter første sving skjønner jeg hva løypebasen mente. Dette er ikke søle. Vi snakker basseng. Men hundene peiser på, og vi fyker gjennom sølebassenget så det blir en svær gjørmesprut etter oss. Dette er sikkert veldig fotogent, og jammen ser jeg ikke i et glimt gliset til den strategisk plasserte fotografen. Alt er vått, men dette var veldig artig. Faktisk er det så artig at jeg glemmer helt å følge med på markeringene. Hundene og jeg suser gjennom søle, glatte gjørmeveier og svære basseng i et forrykende tempo. Jeg kjenner på meg at dette er dagen. Ingen hadde forventet at en nybegynner som meg skulle gjøre det, men nå ligger jeg helt sikkert an til en topp-plassering. Tenker Johanne og jentene vil bli imponerte! Lurer på hva førstepremien er?

Med ett kommer jeg på at det er en stund siden jeg har sett markeringene. Hvordan var det nå igjen, skulle jeg følge 10-km skiltet, eller var det ikke noe om noen flagg? Jeg har glemt alt, så jeg følger halvveis 10-km merket og halvveis flaggene. Ikke overraskende viser det seg å være lite lurt, for fra å ha hatt flere kjørere både før og etter meg, er jeg nå helt alene. Akkurat det

jeg var redd for. Jeg kommer sikkert til å bli værende i skogen ved Gardermoen og lete etter veien til mål helt til det blir mørkt og kaldt.

Det går en motorvei ved siden av alle de tusen forskjellige løypene som jeg har fulgt. Jeg virrer frem og tilbake og gjør et halvveis forsøk på å holde meg til en av løypene. Men nå kjenner jeg meg litt igjen. Har jeg ikke vært her før? Det er helt umulig å si, for alt ser likt ut, og det er ingenting å orientere seg etter. Kanskje jeg bare skal ta motorveien og se om jeg kommer frem til folk? Nei, det blir for flaut, så jeg gjør ett forsøk til. Etter en stund kommer jeg til et kryss, og der møter jeg tre andre spann som kommer fra de andre kantene i krysset. Ingen vet hvor vi er, så vi slår oss sammen og kjører på måfå til det vi tror er mål. Og sannelig så finner vi frem til slutt og kan innkassere heder og ære av velkomstkomiteen – og tidtaketningen stopper.

Gudene vet hvor jeg har vært, eller hvor langt jeg har kjørt. Jeg har sikkert vært ute i en times tid, men kanskje ble det ikke mer enn 7-8 km. Tiden min er ikke så aller verst, så jeg sier ingenting om akkurat det...

Heldigvis er det premie til alle. ◀

BIKKJEBIL

TEKST: JOHANNE SUNDBY

En hund? Joda, personbil med bur bak, eller bilsele. Passer billige bur i bilen? Er de sikre nok? Får vi valpen til å sitte i buret?

Problemstillingen er passè. Jeg har andre ting å bakse med. Har du en husky får du sikkert fler.

Og sånn gikk det. Jeg kjørte en sesong rundt i en gammel tohjulsdrevet Opel Corsa, med slede på taket, tre hunder bakerst, to i baksetet og en i forsetet. Det var knapt plass til bagasje og mat, og vi kjørte oss fast over alt hvor det var mulig. Hundesledeløp starter ikke fra Bislet.

Jeg begynte å se å på bikkjebiler da. Og skjønnte at der var det mye rart. Hvert år ble alle som kjørte rustne dråg i retning Røros i februar stoppet av Biltilsynet som hadde kontroll på veien. Femundoppløp.

Jeg skiftet til Landcruiser, jeeptypen med henger. Det gikk for så vidt fint helt til handleren og følget (en forlovede, en mindreårig og en aldrende psykiater) kjørte av veien på vei til Sjekkpunkt Drevsjø. Hengeren var rett og slett ikke med ned til sjekkpunktet. Den lå igjen bak et autovern. Frontruta var knust, og jeg måtte bryte løpet, deponere bikkjer her og der i biler som skulle til Østlandet, og skaffe valium til forloveden som tok bussen til Oslo. Psykiateren og handleren kjørte landcruiseren uten frontrute ned mot storbyen. De ble selvsagt stoppet og nektet å kjøre videre, men det finnes da småveier via Nord-Odal og Østmarka. De neste dagene måtte jeg låne en liten bil og hente bikkjer fra Hamar til Hønefoss.

Landcruiseren ble forresten solgt for fem tusen kroner til en hundeaergeriker. Seks måneder senere fikk jeg regning på et ødelagt autovern.

Neste bil var en Hilux, den gikk greit i ti års tid, men vi ønsket mindre rust og mer komfort. Og etter en liten tur innom en kassebil av Hyundai, som fikk motorhavari på Bardufoss på vei til Finnmarksløpet (Bardu het bikkja vi kalte opp etter det havariet), og vi fikk låne bil for å komme til løpet, mens bardume-kanikere fant en brukt motor som ikke passet – ga vi opp koreabiler også. Ja, etter at vi kom hjem da. Den bilen ble også solgt billig, til en som kunne noe om bil. Da hadde den hatt et motorhavari til.

Så vi Hiluxet oss igjen. NY bil. Med NY kasse på planet. Synd vi er så dårlige på å telle, for vi har notorisk flere bikkjer enn antall kasser, og vi pådrar oss ofte omsorgen for andres hunder når enhundseiere synes at det er kjempefint for bikkja deres med ferie midt i et hundespann. Så Hiluxen drar ofte på en av de mange hengerne vi også har hatt her.

Vi har hytte i Julussdalen, men i en periode kalte vi den Hjul-løs dalen, for Hiluxen hadde det med å sparke vekk bakhjul. Vi snakket en del med Toyota om det, lot dem skifte fra vinter til sommerdekk osv. Men hjulene datt av likevel. En glup mekaniker fant årsaken. Vi hadde hannhunder bundet til kjetting som var festet i hjulnavene.... Hannbikkjer pisser på hjulnav, og på alt annet. Bittelitt rust, og voilà, boltene kan ikke trekkes hardt til. Nå er det bare tisper som står bundet til bilhjula.

Jeg ble en gang reddet av en dame i Sandvika som skjønte at jeg var en nesten havarert hundekjører, da jeg shoppet jekk og bolter for å komme meg videre. Jeg ble reddet av noen med henger. Da hjulet endelig satt, lot jeg det sitte i to år. Ikke no sommerdekk sommeren 2018 nei.

Så har jeg fått kink i nakken av hjemmekontor og dårlig arbeidsmoral og synes det er vrient å løfte litt feite hannhunder opp i kasser på planet. Bikkjene liker kassene sine og vil ofte ikke ut hvis det regner, og de vet at det å komme i kasse betyr enten sove eller dra på tur. Så nå leter vi etter ny hundebil.

Kravene våre er:

- Firehjulstrekk. Helst lav og høygir, but anything goes.
- Kassebil med ventilasjon bak. Og dører på alle sider.
- Plass til hundebur som man ikke må løfte 25 kg hund opp i.
- Plass til atv, Trollvogn og slede. (nei forresten, den bør gå inn i garasjen, altså ikke det der)
- Soveplass? Nei forresten, lavvo og feltseng er faktisk mer komfortabelt for en som nyser av halm.
- Ikke for mye rust, men litt skrammer og lakkskader er helt greit. Bikkjebiler blir ikke penere med årene. Må kunne kjøre sikkert tur retur Alta...
- Verkstedtilgang. Sluker nok litt diesel, men...
- Helst med egen handymann. Og hengerfeste.
- Går og går og går og går på vanlig service litt etter det som er anbefalt. Starter i tjuet fem minus uten at man må tenne bål under den. Holder seg på veien. Klatrer opp bakken til huset, selv når det er nysnø og is under.

Tror kanskje dette ikke peker mot noen elbil.

Aktuelle kandidater kan være:

Toyota Hiace (men er gått ut på dato)

Toyota Proace (men det sies at det ikke er en Toyota, og at de har elendig 4x4)

VW Transporter (har tre seter, ta med en venn!!!) eller andre VW varebiler....

Mercedes VITO (Sprinter må ofte på verksted sier informerte kilder)

En hvilken som helst flott SUV med hengerfeste og en lekker henger. Joda, men jeg har sett bikkjehengere stå fast på vei til Astridbekken og Synningen nok ganger til at jeg sier TJA

WV Amarok? Snobbete bil, men for kort lasteplan for en med mange bikkjer.

Har jeg råd til dette da?

Tja. Jeg røyker ikke. Jeg sitter oftere i hundebil enn i sofaen. ◀

EN GLADHISTORIE

TEKST: NICOLAS CHARALAMBOUS

Mitt navn er Nicolas Charalambous, jeg er 21 år og kommer fra Bergen. Jeg eier Siberian Huskyen Koni som er 3 år og som kommer fra Frosty Wolves Siberian Husky hos Ida Reinsviki i Telemark.

Jeg vil gjerne fortelle historien om hvordan denne hunden snudde livet på hodet, og det til det bedre, både for familien min og meg.

Året 2017 fikk jeg klarsignal fra mine foreldre til å skaffe meg hund, noe som jeg hadde vært gira på i lang tid. Men da familien min fant ut at jeg ville skaffe meg en Siberian Husky, ble det litt frem og tilbake, siden ingen hadde erfaring med denne rasen fra før. Familien hadde alltid hatt langhårete schæfere tidligere, så vi var forberedt på at vi måtte lære oss å takle en helt ny rase med et annerledes lynne og annen personlighet.

Jeg kan huske da vi nettopp hadde fått Koni hjem, hvor krevende det var å skulle oppdra en valp i så ung alder. Heldigvis hadde jeg hentet han i juni, så vi hadde hele sommeren på å bli kjent før skolen startet igjen. Jeg visste at denne rasen ville kreve mye mental og fysisk stimuli, noe som ville oppta mesteparten av fritiden min, men det jeg aldri hadde sett for meg var hvor mye glede denne hunden ville bringe.

De to første årene vi hadde Koni, hadde jeg en del utfordringer som gjorde livet veldig vanskelig, men uansett hvor ille ting så ut, eller hvor mye vondt som skjedde rundt meg, så var det alltid én ting jeg måtte hver dag, nemlig å gå tur med Koni.

Jeg er sikkert ikke den eneste som opplever dette, og når en har det vanskelig, så er den beste medisinen å ta med seg sibben sin på tur i skogen, bare oss to. Et avbrekk fra alt som er vanskelig og bare nyte tiden sammen. Dette er det som gjør min Koni spesiell for meg. Han bringer bare glede inn i livene våre, og han var den som reddet meg fra alt som var vondt. ◀

Foto: Nicolas Charalambous

Foto: Nicolas Charalambous

USANNE RYKTER OG ONDSINNET SLADDER

TEKST: JOHANNE SUNDBY

SANNHETSGEHALTEN ER 100 % UPÅLITELIG

Corona har rammet husky også. Verst for de med mange hunder og få kunder. Ikke så ille for alle de som allerede bor i hytt og pine og holder seg unna virus. Ikke så enkelt for de som tenkte at en huskyvalp ville være fint å ha, og som forsøkte parkere på Sognsvann en søndag formiddag for å lufte valpen, bare for å komme fram og finne ut at det bare er plass i en sidegate, og hjem fra tur får en bot som koster like mye som en halv valp. Bingo!

Noen velger å oppholde seg i ukevis der det er kaldt, harde løyper og isete spor. Uten innlagt vann, eller om det er lagt inn, så fryser det. Coronaen gir de blaffen i der inne i skauen, for der er det ikke andre folk uansett. Det eneste som liver opp litt, er om naboens hund hopper over gjerdet. Da er det alltid nesten løpetid.

En av de utflyttede til landsbygda, har endelig skjønt det med hannhunder. Men ikke hva som bor i dem. Da en ung tisper sluttet å trekke, ble daff og feit, gikk hun bekymret til veterinær med tisper. Drektig med sju valper, sa veterinæren tørt. Ikke akkurat planlagt, men når en bare har gode bikkjer på kennelen blir resultatet sikkert brukbart. I alle fall så langt, en uke etter nedkomst.

Nordpå har de ikke hatt så mye snø. Mens vi søringer har boltret oss i en kald og snørik vinter, har de tvinnet tommeltotter og satt pigger i hjula på dekkene på vognene sine og kjetting på ATV. Det er på tide at de nordfra endelig skjønner åssen vi som bor i sør egentlig har det.

Det er visst en stor vekk fra by- ut på landet kampanje på gang. F. eks til Brumuddal, dit undertegnede har flyttet. Dumt å vente for lenge da, Tone, så alle de fine plassene alt er tatt. Her er over hundre kuer og hundretusen fluer. Og skispor rett over tomte. Jeg har hørt at TBH og husbond skal flytte ned i en kløft.

Coronastengt land sammen med århundrets beste snøvinter, og streng kulde, har gjort trening til en lek. Det er nesten som karantene. Man treffer ingen, er ute i timevis alene, krysser ingen kommunegrenser, er godt dekket over munn og nese med en eller annen BUFF fra et tidligere hundeløp, og det varer og varer uten endring.

Det har vært valpeboom. Rart at det bare er tispene i SH klanen som har lytta til Erna Solbergs ønske om flere avkom i landet. Valper her og valper der.

Foto: Johanne Sundby

Noen er ikke en gang planlagt. Riktignok snakker vi fremdeles om tisper og hannhunder i hundeverdenen. Men vi har en tisper som ønsker å bli hannhund. Lurer på når NKK får en kategori for «hen». HUN(d) er jo allerede oppbrukt.

Det har også vært litt omkalfatring i hvem som er med i hvilken kennel, kjører hvilke bikkjer, eller ikke får kjørt hvilke løp. I år får en merittering bare for å være påmeldt lange Finnmark.

Samlingene er avlyst. Det betyr at de fleste kran-glene nå må skje på en av de mange sidene for SH på Facebook. Siberian Husky Norge for Nordmenn som har bikkja i bånd, Siberian husky i hverdagen for en lite plagsom og konfliktfri stemning for bikkjer uten bånd, Siberian husky i weekenden med sele og slede, Siberian husky før utstilling, råd og tips om føhning og blåsing. Siberian Husky

Mushing for de som kan engelsk, Siberian Husky Varg- (team, vass, vissvass, sleddog). Siberian husky snapchat (dette var et bilde av bikkja før den stakk av), SH på Instagram (dette er en engelsk side for siberian for de som fremdeles ikke skjønner norsk), Siberian på Svalbard (med rabiesråd og utlån av reisebur). Og klubbsiden da, med flere moderatører enn medlemmer.

Inni Granskauen har forresten flytta ut av granskauen og over på et jorde i Ringsaker. I den anledning har de regnet ut at de gjennom årene har plukka opp minst 150 000 hundelorter. I dialog med et organ som i Oslo heter Byetat renovasjon men er søppeltømming, og her heter Sirkula og sjelden sirkulerer, er det ikke lett å skjønne hvordan slike kan gjenvinnes eller hvor de skal kastes. Så da flyttet vi like godt med oss alle de små sorte posene. Så nå sitter vi her da, som diktet sier (: Det fins en gammel baker på en bitte liten Ø. og så en dag så fant de ham død midt i en haug av wienerbrød). Fritt omsatt: Det satt en gammel dame i en ganske liten skau. Hun prøvde bli seg kvitt med noen lorter i et traue. Komposten vokste kjempestor, men mere kom der til. Hun plukket lort med spade fordi ingen andre vil. Hun gjemte lort i hundre år og håpet på gevinst. Nå har hun kjøpt seg poser, der svarte poser finst. Et berg av lort har reist seg høyt og naboen sier LUKT. Det blir litt verre dersom dagene er fylt opp med litt fukt. En hundebæsj kan kvittes med, man når det bli tre tonn? Da sukker hun og sier: det er nå bare sånn.....

God coronavinter. Håper dere går klar. ◀

GAUSDAL 5-MILA 2020

TEKST OG FOTO:
SASKIA / WINTER RONIN SIBERIANS

Etter mye frem og tilbake, bestemte vi oss for å ta dagstur til Gausdal for å kjøre 5-mila. Vi tenkte det kunne bli en fin erfaring, spesielt for våre 4 unghunder som hadde gått i full trening mot lengre løp. Dette er vår "rookie-sesong", og det er fortsatt mye å lære. Hundene trente mye tungt da snøen først kom, med to passasjerer på sleden uansett føre og vær. Kanskje vi burde trent mer på fart, men det får man vurdere etter sesongen og eventuelt justere neste sesong.

Etter en uheldig hendelse i en av de siste svingene opp mot Astridbekken, kom vi endelig frem. Vi som i utgangspunktet hadde kjempegod tid, fikk plutselig dårlig tid til start, men med snille arrangører var det ikke noe stress og problem å starte når man var klar, selv om klokken hadde passert halv tolv for lengst. Det ble 9-spenn i åpen klasse, 8 av våre Siberians og vår Malamutt-mix (folk kaller det nok AH, men han er 99% Mutte i oppførsel). Dette var for å finne ut hvem som skulle bli med videre på både Gruveløpet og Femundløpet 200km senere i sesongen.

Bilde: Glade hunder på løp!

Jeg startet med Sandy (9 år) og Myra (3 år) i led, og de holdt begge koken bra hele veien. Sporet var ganske forblåst mange steder, og rutinerte Sandy gjorde en utmerket jobb med å holde oss på sporet. Dette var ny og god lærdom for Myra. Det blåste kraftig, og vi møtte på ordentlig whiteout for første gang. Hundene virket happy, og vi tok oss god tid og delte ut noen snack på veien. Bamse (Muttemix) er så stor og tung at han slet litt mer med gjennomtråkk enn resten av hundene, men han fullførte med godt mot. Dette var nok en avgjørende faktor for de neste løpene.

Vi utgjorde baktroppen og passerte noen begrenset klasse spenn på slutten. Gjengen kom glade og logrende i mål, og vi var superforneoyde med et vel gjennomført treningsløp. Gausdal var vakkert med mye vær og vind. Ruskevær; sånt liker både hundene og vi. Vi kommer gjerne tilbake! ◀

Foto: Privat

NOEN REFLEKSJONER OM HUNDER

TEKST: JANA HENYCHOVA

Jana Henychova er eier av et spann Siberian huskyer. Hun har gjennomført lange Finnmark og andre løp med dem. Om vinteren bor hun i Sverige og om sommeren i Tsjekkia. Jana er også aktiv med sommerleirer for barn hjemme i Tsjekkia.

La oss kikke på mennesker som driver med hunder, spesielt i sport. Mange av disse menneskene er folk som liker dyr, natur og sport. Men det er mange mennesker rundt hunder, et stort antall ulike mennesker. Folk er forskjellige, og grunnene til at de kjøpte hunder er også forskjellige. Hunder er primært fine skapninger som gir kjærlighet til oss mennesker, og de evaluerer ikke om vi fortjener det eller ikke. Hunder er også trofaste hele livet, og denne kvaliteten, dette med at noen elsker deg for den du er og vil være trofast mot deg gjennom hele livet, er sjeldnere hos oss mennesker. Disse kvalitetene hos hunder tiltrekker seg folk, til og

med folk som har problemer med andre mennesker, eller problemer med egen psyke, noe som kan føre til at de føler behov for å bevise noe og demonstrere noe.

Når du kjøper en hund, eller mange hunder, må du først av alt føle deg ansvarlig for at du kan ta vare på dem. Dette betyr hovedsakelig arbeid og underkastelse. Det er en veldig fin idé at hvis du har mange hunder, blir du berømt og rik. Slik er det ikke. Det eneste du vil ha igjen er mye arbeid, og hvis du gjør det bra, kan du føle deg bra. Folk som liker dyr vet snart hvem som gjør jobben sin ærlig og hvem som bare dukker opp.

Vi kan også finne en annen kategori av folk rundt hunder, så klart. Verdens frelsere, magiske feer og eteriske vesener. Alle må selv takle disse overnaturlige vesener, og ingen kan gi dem råd angående det. Men når man igjen er edru i kontakt med hundene, opplever man som regel en ganske hard oppvåkning.

Hunder liker vanligvis ikke å bli instruert og settes i en posisjon hvor de skal være bedre og smartere enn alle andre. Alle med egen hund opplever følelsen av å ha et helt spesielt forhold til hunden sin, og slik bør det være. Hundene våre er det beste som noen gang har skjedd oss, og for dem ønsker vi å være de flotte menneskene de anser oss for å være! ◀

Foto: Privat

MENNESKELIGGJØRING AV HUND?

TEKST: JOHANNE SUNDBY

I Coronatiden har det blitt solgt rekordmange valper. Det er både koselig og skremmende, også fordi mange er førstegangseiere av en liten firbeint skapning, og kanskje har mer tid til å være med den under hjemmekontor, enn det som er vanlig. Det er fint for en liten valp, men kan bli en bjørnetjeneste når corona-nedstengningen er over. Et av de største problemene folk har med liten valp, er at den ikke kan, eller vil, være alene. For oss som har mange hunder, og har hatt mange valper, er dette noe vi øver mye på med de små og søte. Vi VET at de kan bli store og krevende.

Hunder er IKKE mennesker. De er ikke barna våre, eller erstatning for barn. De skjønner ikke det mennesker skal skjønne, de snakker ikke menneskespråk, selv om de kan forstå noen ord, de resonnerer ikke som et menneske, og de har andre behov enn mennesker. Og de skal – som opprinnelig «ville rovdyr»- tilpasse seg et liv der det er andre regler for hunder enn for folk.

I alle tider har dyr blitt tillagt flere og mer menneskelignende egenskaper enn det de faktisk har. Fabler, eventyr, historier – bare tenk på Rødhette og Ulven. Tenk på tegneseriene: Donald Duck og Mikke Mus. Eller Pluto, for den saks skyld. Animasjon, legge på stemme, tillegge ord. Det er mye av det.

Antropomorfisme – er et fint ord for dette: Wikipedia sier: Antropomorfisme (fra gresk *ánthrōpos* «menneske» og *morphē* «skikkelse» eller «form») er å tillegge det som ikke er menneskelig, menneskelige egenskaper. Dette gjelder særlig det guddommelige og naturen, men kan også gjelde beskrivelser av døde gjenstander. Krefter i tilværelsen kan således framstilles som menneskelige vesener, altså bli personifisert, eller dyr kan få menneskelige trekk.

Bilder og symboler med referanser til mennesket appellerer direkte til våre egne liv og erfaringer og virker dermed sterkere, og antropomorfisme brukes både i mytologi og moderne populærkultur.

Vi ser det mange steder i vår kultur: små og større hunder som friseres, som kles opp i menneskeklær eller kostymer, bæres i veske, får egen Instagramkonto, tillegges meninger og ytringer, sover i sengen til eieren, har dagmamma og julekalender... og egne kosedyr og leker, som stæsjes og pyntes og stilles ut. Enkelte får til og med farget pelsen og lakket neglene. De får spesialfor og spesialbehandling, massasje og stretching, går på valpeskole og lydighetskurs, og eieren kaller seg selv mamma og hunden for «gutten min». Hunden får altså ikke være helt hund, men heller ikke helt menneske.

Men er det bra? Er det dette vi vil? Er det sånn vi kan gi uttrykk for at vi er glad i bikkja vår?

Foto: Oda Ramsdal

Jeg reagerte i vinter på at et dyrefor for valper ble lansert som «BABY for». For dyrebarn er ikke babyer. De er kattunger, valper, lam, føll, kalver. For meg ble det nok et eksempel på at vi går for langt. Jeg har hatt mange bikkjer gjennom et langt liv, og det jeg tenker mye på, er at de er så ulike hverandre, så spesielle, så drevet av sine genetiske tendenser, og så lette å bli glad i. Jeg er glad for at bikkjene mine er hunder: at de kan lære ting som hunder bør kunne, at de finner seg i å leve «som hund», at de spiser hundemat som er bra for dem, kommer når jeg roper, er stille og rolig når jeg må gjøre menneskting som å jobbe, og at de får oppleve gleden ved å være sammen med andre hunder, får løpe langt og fort (siden de er trekkhunder), får hvile og ro når de er slitne, får mennesker de kan stole på og som er forutsigbare. Jo mer jeg lever sammen med bikkjer, jo sikrere er jeg på at de er bikkjer og ikke mennesker. At de er lykkeligst når de får være det, og når de vet at jeg er glad i dem fordi de er slik hunder er. Bikkjene mine leker like lenge med et vedtre som en dyr plastleke, de spiser helt greit og alminnelig hundefor, de sover i hundehus

eller på sofaen, de kommer oftest når jeg roper, men synes et ekorn som hopper forbi er mer spennende enn utsikten på tur. Jeg vet at kjærligheten jeg har til hundene – og de har til meg - ikke er avhengig av om den dulles med eller ikke. Og sånn synes jeg det er kjekt at det er. Ikke ALLE liker bikkja di. Selv om du gjør det.

Så hvorfor? Hvorfor alle disse greiene? Vel, det selger. Noen tjener penger på at du tror at bikkja di trenger – og forstår – julekalender og synes det er kult å smykke seg med rød sløyfe på utstilling. Bikkja – egentlig – gir blaffen.

Er jeg glad i bikkjene mine da? Jada. Jeg har dem inne, de får godbiter, noen sover av og til i senga mi, av og til sover jeg på sjekkpunkt i halmen hos dem også. Men alt med måte. Aller artigst har vi det på tur. Det slår alt det andre. ◀

Foto: Tormod Antonsen

Bilde: Rime og Frost. Morgentur på nysnø 10.des.2020 Ved Pellestova, Øyer

Foto: Toril Wiik Johansen

Geir Johansen, startet 2-spenn sykkel og endte opp med raskeste tid av alle startende! Fikk ikke tatt bilde av de i løypen da vi ikke trodde det kom til å gå så fort. I spannet hadde han Kraft og Helax.

Foto: Werner Ellertsen

Trekkhund på tur

Vi satt sammen et 20-spenn med hunder fra Vestlandet og kjørte tur med passasjerer i tilhenger. Da fikk alle coronavennlig plass. Fridtjof mente selvfølgelig at hans plass også var i tilhengeren...

SIKKERHET PÅ TUR OG TRENING

TEKST: HÅVARD STORLI
FOTO: FRA PRODUSENTENE

Hundefolk som tilbringer timesvis bak glade hunderumper, beveger seg ofte langt fra der asfaltkanten slutter. Mange som kjører hund gjør det også alene, enten til fjells, på vidda eller i skogen, og felles for mange slike plasser er at telefondekningen er fraværende. Hva gjør man om man langt til skogs tryner på kickbiken og knekker en fot, eller om du har kjørt deg fast med spannet langt inne på vidda i et elvefar og selv har skadet deg, eller at alt av klær og utstyr er kliss bløtt?

Ofte er mobildekningen vesentlig dårligere enn man skulle tro. Tar jeg meg en tur fem minutter inn i skogen der jeg bor i Asker kommune, er det null dekning.

Da er en nødpeilesender en grei investering. Det finnes flere varianter der ute, men de har to ting felles. De kommuniserer via satellitt, og de har en SOS-knapp. SOS-knappen sender en alarm med din posisjon via satellitt til en alarmsentral som videresender denne til nasjonal redningstjeneste. For Norge sin del blir dette Hovedredningssentralen (HRS) som så sender ut Lokal redningssentral (LRS)

Det finnes flere forskjellige modeller med flere funksjoner, og de fleste har mulighet for toveis

kommunikasjon. Noen har funksjon for å kunne sende tekstmeldinger og posisjon til vanlige mobiler, og noen har forhåndsdefinerte meldinger som du selv velger. Noen er rene nødpeilesendere, som KUN kan brukes ved nød, uten noen andre funksjoner.

Nødpeilesendere som har mulighet for å sende ut meldinger, og eventuelt ta imot meldinger, krever et satellittabonnement, omtrent som et mobilabonnement, der du enten betaler per måned, eller for et år av gangen. Disse modellene har ofte vesentlig kortere batteritid i «Off Modus», og må vedlikeholdslades. Står den på for å tracke en rute, bruker den også batteri og må kanskje lades hver dag.

Rene nødpeilesendere, uten andre former for kommunikasjonsmuligheter, trenger ikke abonnement, men må registreres. Disse har ofte et batteri som varer i fem år før batteriet må byttes hos godkjent forhandler.

Jo lenger nord i landet du beveger deg, jo viktigere er det å sette seg inn i hvilket satellittsystem som har best dekning der du er. Spot bruker Globastarnettet som har dekning over store deler av verden, men jo lenger nord du kommer, jo flere skygger (utfall av dekning) kan du oppleve.

Bilde: Ocean Signal

Bilde: Find me spot

Garmin

Garmin bruker Irriidiumnettets som har bedre dekning i nordområdene.

Gamin har flere forskjellige varianter, men bruker det samme inReach-systemet i alle variantene. Alt fra en inReach mini som veier 100 gram og får plass i hånden, til større håndholdte GPSer med stor skjerm.

www.garmin.com

Ocean Signal

Ocean Signal er leverandør av rene nødpeilesendere. I utgangspunktet er disse konstruerte for bruk på havet, men de har også små varianter til friluftsliv. Disse krever minimalt med vedlikehold (ladning osv.) og er kostnadsfrie i bruk.

www.oceansignal.com

Spot

Spot er også en leverandør, men vær obs på at noe av modellene kun har mulighet til å sende meldinger, men ikke motta.

<https://www.findmespot.com>

HOMERUN RACE

TEKST: JOHANNE SUNDBY

Vi fikk invitasjonen på Facebook rett etter at enda et løp var avlyst. Planen var å kjøre ni-eller åttespann, 2 x 65km, fra Gåsbu med sjekkpunkt rett ved der vi bor, men slik ble det ikke. Stine Martinsen var klar for en tur med spann, så vi delte spannet opp i et firspann og et femspann og meldte oss på det virtuelle løpet der en app skulle hjelpe oss å konkurrere i den løypa vi vanligvis bruker, med enten 10, 15 eller 30 mil. Vi kunne kjøre når vi ville fredag, lørdag og søndag.

Selvfølgelig blir det ikke helt like forhold med et slikt løp. Noen kjører i flat skog, noen i fjellet. Noen kjører med 14, noen med 8 og noen med 4. Noen hviler en hel natt, noen deler ti mil opp i tre etapper, og noen tar det i en jafs. Noen kjører altså hele 30 mil. Noen har sprinthus og noen har siberians.

Foto: Maria Sara

Men løp er det likevel.

Vi valgte å kjøre lørdag – 5,5 mil og fredag – 4,5 mil. Det vil si, vi kjørte tur retur en snusløyfe hjemmefra en dag, og tur retur fra Gåsbu til samme snusløyfe dagen etter. Dette ble ikke helt ti mil, så vi måtte ta en æresrunde på Gåsbu før vi ankret sleden.

Det gikk fint. Vi vant en fin premie på loddtrekning, og vi plasserte oss helt greit. Vi møtte ikke mange i sporet, men møtte flere SH spann som kjørte i samme terreng. Saskia van Es, Cecilie Isaksen, - og hørte om enda flere i nord og sør. Moro var det, og været var helt fenomenalt vakkert med kald sol, vindstille og perfekte løyper. Vi i Hamar og Ringsaker er velsignet med ekstremt gode løyper og fenomenale løypekjørere – anbefales uansett.

Appen og konkurransen må utforskes. The Musher heter appen, og løpet het altså Homerun race. ◀

Foto: Maria Sara

Foto: Maria Sara

Bilde: Lyn og Lady som gikk i led nyter morgensolen i Mollesjøhka.

FRA EN NOE OPPGITT EIER AV UNGHUND, MEN IKKE TA DET SÅ ALVORLIG!

TEKST OG FOTO: MARGRETE JOHANSEN

Er det virkelig så ille å ha unghund? Jeg får altså fnatt, og minst en gang om dagen vurderer jeg å legge han ut på Finn.no med allergi, eller livssituasjon i krise, som unnskyldning, samt legge på en avlivningstrussel attåt. Jeg kan ikke huske at det har vært så ille med noen av de andre hundene jeg har hatt! Innendørs går han bare rundt og pønser på hyss, og da finner man jo på hyss om man bare grubler lenge nok. Han har hittil ikke ødelagt noe i stor grad, men leter du etter noe, finner du det garantert i kroken hans (han har ett gjemmede som er superduperskikkelig hemmelig rett ved tv'n). Han er en kronisk matsjeler, og enkelte i huset lærer aldri å sørge for at han ikke får tak i noe.

Ute er livet en lek, og verden er til kun for ham. Og ALT det morsomme som har dukket opp nå da! Bier, fluer, humler, veps, maur, og sist, men ikke minst ekorn! Også har vi andre hunder, joggere, syklistere og mye, mye mer! Så her blir jeg slept fra grøftekant til grøftekant med bråstopp og en akselerasjon som en rallybil ville misunt. Han kan gå pent i bånd altså, men da er det under kommando, og jeg synes det å gå en mil under kommando med en husky er noe ugreit.

Ikke det at planen var Finnmarksløpet (de har ikke noen klasse for en hund og gammel, ubalansert kjerring), men hadde vi nå skulle starte der, så hadde han

nok ikke vært lederhund i hvert fall! Da hadde vi endt opp i Murmansk før dagen var omme, for å trekke det kan han, men retningen går ikke rett frem ennå. Nå skal han ikke få skylda for å havne i Murmansk alene, for kjerringa bak har vel en egen evne til å finne egne veier. Han trenger en kant å gå etter, så med mindre jeg får gjerder langs løypa, dropper vi den tanken der.

Men ikke noe er bedre enn når han får kos. Da lener han seg inntil, med ett bein på armen min og virkelig nyter det med halvåpne øyne. Han er verdens søtteste når han har gjort noe galt, og jeg spør hvem i all verden har gravd dette digre hullet i hagen? Da kommer han i full fart, med ørene bakover og hopper deg overende, veldig avslørende, men samtidig så utrolig herlig. Når han plager jentene, kan jeg bare løfte på båndet, og han kommer ilende og legger seg hos meg. Eller når han får ball og får leke i vannet med den. Da hoppes og sprettes og sprutes det, og det er en av de gangene i livet mitt jeg klarer å sitte stille, med ro i sjelen, og se på at han er tulling i vannet. Så det er ikke bare grusomt, og Finn-annonsen blir slettet når han er slik. Ja, også må jeg jo legge til at det er så deilig å ha en sosial hund som går overens med absolutt alle andre hunder, gamle som unge, hannhund eller tisper. Han får dog ikke hilse på små valper og små hunder, de skal nemlig moses ... Ingen liker å bli most.

Tiden har gått siden jeg skrev dette, og Qi har blitt 1 år. Nå kan han trekke rett frem, mens kjerringa derimot synes ikke det er like stas, så hun tar ofte både til høyre og venstre, gjennom vann og skog, over jorder og is. Finn.no-fanen er ikke like ofte oppe, og jeg elsker å være huskyeier. Jeg kan garantere at det blir en til etter hvert. <

Margrete og Qi

Foto: Saskia van Es

Bilde: Spannet på Vikerfjell

Foto: Saskia van Es

Bilde: Cartman og Logan

Foto: Saskia van Es

Bilde: Judy nyter solen og Myra bakom

WILHELMINE HAR FLAKS

(og hvordan tilfeldigheter på en djevelsk måte blir til mer bevisste forberedelser).

TEKST OG FOTO: WILHELMINE THUV

Jeg har en merkelig fornemmelse et sted i magen? I ryggmargen? Vel. Noe kommer til å gå galt.

Slike varsler har jeg hatt før, og jeg burde gjenkjenne dem. Men tankene begynner å overstyre fornemmelsen; «neida, jeg har jo kontroll. Jeg tar en ting om gangen, og det kommer til å gå helt fint».

Det er mørkt, det er kveld den 5. oktober. Jeg kjører inn skogsveien mot stedet jeg pleier å parkere bilen og starte spannet fra. Vanlig rutine gjennomgås.

Feste vogna til bilen med startline og sikkerhetskarabin i tillegg til slippkroken. Strekke ut linesettet. Feste linesettets front i et tre i passende nærhet. Sjekke at baklykt på vogna virker, plassere vannkanner og annet nødvendig stæsj på vogna. Bremsvæskebeholderne er fylt opp. Nye bremseløser på Dycken.

I dag skal jeg kjøre 7-spenn med bare hannbikkjer. To av disse er unghanner fra vårt eget kull, som ikke pleier å være med i mitt spenn, men de kjenner mine hunder godt. En annen er min egen unghanne fra samme kull, som er vant til å gå i spannet. De skal få gå ved siden av hver sin erfarne makker, slik at de ikke begynner å lage tull seg imellom.

Jeg begynner å line opp bikkjene. Stille og rolig går det for seg. Isak piper littegrann fram til hund nr. 5 er satt inn. Det er helt akseptabelt. Når nr. 6 og 7 settes inn eskalerer stemmebruken og iveren, og jeg tenker at nå er det uansett få sekunder til jeg løsner slippkroken, så jeg gjør ikke mer utav det. (Ja, jeg vet at nå synes bikkjene at å få lov å løpe er en kul

virkning av stemmebruk, men det er et tema jeg lar ligge her og nå).

Påvirkningens makt er stor. Iveren fra de siste «innsatte» smitter på få sekunder over på resten av gjengen. Det er nå full startbonanza, og de 7 bikkjene er store og sterke. Godt at vi straks er i gang, tenker jeg, løsner fronten av linesettet og godsnakker med lederne, stiller meg på vogna, løsner sikkerhetskroken, p-bremsen, slippkroken, og får endelig kommandert KLAAARE - OK! og slipper rolig bremseløserne.

Det er nå det skjer. I løpet av en brøkdelen av et sekund etter start: DER vrir ene unghunden seg bakover gjennom selen, blir straks liggende i grusen og dras etter halsen i sele og nakkeline.....

Selvsagt er resten av gjengen i verste energirus du kan tenke degog jeg lirer av meg FAAAAEN STOOOOOOPPPP i all min stemmeprakt, og jeg bremses det jeg klarer, og styrer fronten av

vogna så laaaaangt ut i grøfta det går og mot noen grantrær, setter p-brems ned og tenker så rolig jeg kan, at dette går greit. Vogna kommer til å fungere som mothake til en trestamme her. Nå er det bare raskt å få rydda opp i kaoset. Jeg springer fram, og tenker at (herregud) jeg HAR sikkerhetstau med meg, og kjenner at det foregår en slags diskusjon et eller annet sted i en mer og mindre kaotisk bevissthet, om det jeg gjør nå er veldig lurt? eller ikke..... men tanken om å få løs hunden fortest mulig vinner. Og det er jo definitivt ikke veldig lurt. Før jeg har kommet fram til hunden som ligger nede med fastsurret hals i selen, rykker spannet vogna løs fra treet. Jeg hiver meg etter. Får tak i håndtakene på vogna. Glipper. Snubler i stighbrettet. Kommer meg opp i en helvetes fart og løper etter. Ungbikkja henger der som et slips i grusen.

Jeg visste det jo. Jeg HADDE fornemmelsen. Jeg VAR varslet....., var hva jeg klarte å tenke, mens jeg forestilte meg hvor mange kilometer jeg nå skulle trave etter et mistet spann med en kvalt hund på slep, som fortsatte fremover i stadig større avstand fra meg.

Helt ut av det blå, altså uten noen forklarlig grunn, trekkes spannet plutselig mot høyre side av veien. Kan det være sau innafør gjerdet? Det har iallefall vært sau der, for det lukter definitivt sau.

Presis der, ja, akkurat der vogna trekkes over veien mot høyre og slenger ut i grøfta igjen, står det ikke en sau, men et fartsskilt - med 40km/t. fartsgrense, (ja, prøv i det minste å hold den, da, dere.....) Og alt stopper. 2 stk.10kg tunge vannkanner flyr gjennom lufta ut i grøfta. Jeg tror det nesten ikke selv.

Hva skjer? Hvordan er det overhodet mulig at akkurat dette skjedde akkurat nå? (Svelg). Jeg kommer meg bort til vogna. Noe (eh..) sier meg at jeg nå skal bruke sikkerhetstauet. Så jeg tjorer vogna fast i skiltstanga.

Jeg får unghunden ut av det jeg frykter er en kvelningssituasjon. (Han virker jo for satan helt livløs!). Løfter ham opp på alle 4, rister kraftig i ham og ber ham ta til fornuft. Hvilken han gjør. Han samler seg, ser rundt seg, rister seg litt og står. Jeg er gjennomsvett. Koker. Skjelver også. Jeg leier ham tilbake til bilen. Det kan dreie seg om zoom, selv om det følte som et par kilometer i sakte film mens det sto på. Finner kun et lite skrubbsår på albuen hans. Skyller det godt med vann.

For å forenkle det praktiske med få inn bikkjene i bilen igjen (jeg utsetter å avgjøre om vi skal gjøre et forsøk til på å dra ut) - henter jeg bilen og parkerer litt nærmere vogna og resten av spannet. Litt småkjekling pga frustrasjon over bråstopp og litt linesurr går greit å løse opp i. Jeg får resten av bikkjene inn i bilen. Skjelver litt til.

Styringa på vogna er låst av at ene støtfangerbøylen har bøyd seg og krummet seg rundt hjulet og låst hjulet. Det er slik fatt at jeg må få støtfangerbøylen retta opp for å få flytta vogna. Jeg prøver litt tafatt å banke med baksida av den knøttlille forøksa mi og å benne litt med en snøspade jeg har liggende i bilen, hehe. (Pinglete ideer, men jeg kjører da ikke rundt med spett i bilen, akkurat).

Banke med en stein? Nei, kommer ikke til. Banning hjelper heller ikke. Her innser jeg igjen at jeg har litt over middels flaks, siden dette altså har skjedd få meter fra bilen, og siden det ER skruer på faenskapet, og det akkurat denne dagen ligger TO skiftenøkler i MIN bil. En til boltehodet som går gjennom støtfangerbøylen, og en til å holde boltmutteren. Så fint.

Takk, kjære univers.

Wilhelmine var litt frynsete og sliten etter hendelsen, og tida gikk, så det ble avgjort at vi reiste hjem og tok kveldsforinga. Hunden Torr, som var passiv trekkhund under seansen er i fin form.

Grunnet ren flaks.

Lærdom fra denne turen er at

- 1) Wilhelmine skal bruke sikkerhetstauet hver gang det foregår en idiotisk kamp i hodet om nettopp det.
- 2) Wilhelmine skal ha med seg 2 stk skiftenøkler som standard utstyr i vogna på treningstur. (selv om spett i bilen kanskje ikke er å forakte).
- 3) Wilhelmine skal trene unghundene i enda litt mindre spenn denne høsten, og være ekstra oppmerksom ved start, samt fortsette å trene ro helt fram til start.
- 4) Wilhelmine skal øve på å stole på sin egen intuisjon.
- 5) Wilhelmine skal sette ATV på ønskelista. (Akkurat den biten er jo gratis).

De som har lest dette er velkommen til å benytte seg av den samme lærdom, helt vederlagsfritt. ◀

SIBERIAN HUSKIER LIKER PANDEMIER

TEKST OG FOTO: ATLE BRÅTET

Overskriften kan tolkes på flere måter. Men jeg sikter til allsidigheten i denne polare spisshundrasen, og det faktum at de behøver og fortjener mye av vår tid. Er det noe mange har fått mer av etter at pandemien kom til landet, så er det tid.

Da min samboer og jeg møttes for 7 år siden, drømte vi stadig vekk om en hund. Jeg husker godt at vi var på telttur og snakket om hvor hyggelig det hadde vært med en husky i fotenden av teltet. Vi snakket også om en hund vi kunne snørekjøre med, som kunne dra pulk, som kunne kløve en del av vekten på barmark og kanskje til og med et hundespenn en gang. Men det måtte også være en hund som kunne være alene noen timer på dagtid, som kunne være ute i varme og i kulde, og en hund som gikk overens med barn.

Vi brukte 4 år på å tilpasse livssituasjonen vår, og bostedet vårt, før drømmen ble realisert.

Jeg mener en Siberian husky fortjener eiere som tilpasser seg deres behov for nok tid til fysisk og mental aktivitet - ikke motsatt. Noen opplever kanskje dette som en stigmatiserende påstand. Det bor svært mange solide og gode fysiske og mentale egenskaper i Siberian husky, som utholdenhet, hengivenhet, lojalitet, stahet og sterk vilje. Men de er avhengige av eiere som ser dem, har tid til dem og som ønsker å bruke og utvikle egenskapene. Gjør man dette, viser de seg gjerne fra sin beste side. Derfor ble anskaffelsen av en hund bare med drømmen gjennom jobb og studier. Helt frem til den dagen vi hadde tid og igjen flyttet hjem til Gudbrandsdalen.

Bilde: Morgenstund på Sognefjellet

I dag, 7 år etter at vi begynte å drømme, har vi to Siberian huskyer, en sønn og bor i Gudbrandsdalen. Vi har jobber, en livsstil og fritidsinteresser som vi mener passer godt til denne hunderasen. Vi er glade i pulk- og skiturer, fotturer på barmark, korte treningsturer opp liene rundt oss og kanoturer. Men vi er også glad i å fyre på peisen og ligge på sofaen, leke gjemsel med ostebiter innendørs og å kose oss rundt bålpanna i den inngjerda hagen vår. Alt dette er aktiviteter en Siberian husky også setter pris på - fordi de er allsidige og trives godt sammen med resten av flokken.

Vi får stadig tilbakemeldinger fra naboer i boligfeltet om at vi har så rolige hunder. Selv om det daglig går et titalls mennesker forbi hundegården, som ligger tett på veien, er det aldri en lyd å høre. De står rolige, observerer, studerer og logrer med halen, og de setter pris på alle som står på avstand og slår av en prat med dem. Sett i lys av stadig høyllytt og langvarig bjeffing andre steder i boligfeltet, gjør dette meg stolt av hunderasen vi har, særlig siden mange har et inntrykk av at huskyer bråker mye. En påstand jeg enkelt kan tilbakevise, foruten de 5 minuttene det tar å sele på når vi skal på tur. Men, det har krevd vår tid og innsats for at de skulle forstå at det er positivt å være stille.

Det beriker våre liv å dele alle slags opplevelser og livet sammen med Siberian huskyer. Jeg pleier å si: Behandle hunden med respekt, vennlighet, kunnskap, fysisk og mental trening, ost, en god sofa og kjærlighet - og den gir deg tifold tilbake. Dette er vår gode erfaring, og jeg kan varmt anbefale denne hunderasen til alle, også til de som ikke har hundeslede. Men de krever og fortjener din tid og oppmerksomhet fra dag en, og hele livet. <

TEKST: JOHANNE SUNDBY

JAN KOLPUS

Hundekjører, forfatter og kunstner.

Jan Kolpus er fra Finnmark, men har bodd lenge på Østlandet. Han har lang fartstid med hunder, ikke bare med siberians, men også andre raser. Jan har, sammen med Kari Granaas Hansen, skrevet en bok om utstilling.

Bilde: Bok om hundeutstilling

Han forteller: Etter mange år med siberians, både av bruks- og utstillingslinjer, har jeg selvfølgelig dannet meg oppfatninger om hva en god siberian bør være. Ved siden av et eksteriør mest mulig opp til standarden, er arbeidsvillighet, evne til samarbeid og å holde fokus på oppgaven viktige egenskaper. Konfliktskyhet likeså. Hunder som viser aggresjon mot andre hunder, er dårlige siberians, uansett hvor godt de jobber i spenn!

Jan kan se tilbake på en flott karriere med allsidig bruk av SH. Blant annet hadde han en siberian som ble Bamsevinner i NKK rundt tusenårsskiftet. Det er noen år siden, men det var en praktfull, pelset utstillingshund fra USA som bare vant og vant.

Jan kjører med bikkjene sine også, både vogn og slede, både sørpå og i Finnmarkskulda.

Jan Kolpus er også en meget god tegner, og han har tegnet mange siberians. Han forteller at det for det meste går i bestilte portretter av andres hunder, men at han også har planer om å tegne hundespann i arbeid når han får tid. Mange av tegningene, og navn på hundenes eier, er postet på Facebook-gruppen Siberian Husky Norge. Vi i redaksjonen har bedt ham dele noen tegninger med oss. Tusen takk, Jan! ◀

Bilde: Jan Kolpus

Bilde: Jan Kolpus

LYDIG MED FORBEHOLD

TEKST OG FOTO:
TONJE MELUKEN

Siberian Husky er en smart hund. Jeg har opplevd at de er ofte litt undervurderte, spesielt av dem som ikke kjenner rasen, men jeg har nok også selv undervurdert hvor smarte de er. Med en såkalt «familie-siberian» har vi drevet med varierte aktiviteter, både mentalt og fysisk. I tillegg til de tradisjonelle trekk- og turaktivitetene, har vi trent regelmessig hos en hundeskole/hundeklubb over flere år. Først valpekurs og unghundkurs, deretter hverdagslydighet og bronsemerkekurs.

Bilde: Glade hunder på løp!

Denne Kompisen er absolutt smart nok til å skjønne når det lønner seg å høre på a`mor. Med godbiter i sikte har han hatt fullt fokus og imponert både eier og instruktører. Mer enn en gang har han fullført som beste aspirant (ifølge en heelt objektiv eier...). Sammen har vi klart både bronsemerke i lydighet og konkurrert i rallylydighet. Og det har vært SÅ gøy. Denne treningen har gitt oss en veldig fin kontakt, noe som jeg er sikker på er en fordel i andre sammenhenger også.

Men, nå har jeg jo en Siberian Husky, med både selvstendighet og jaktinstinkt. På tur er det «hund i bånd» som gjelder. Innkallingen, som sitter som et skudd i en lydighetsetting, er ofte helt blåst vekk når vi er på tur. Da er jaktinstinktet langt fremme i pannelappen, og fokuset ligger ofte på et helt annet sted enn hos meg. Han hører, men velger å ikke høre. «Lydig med forbehold» er vel den rette kategorien å putte min Siberian Husky i, og det er det kanskje flere som kjenner seg igjen i? Men akkurat det lever vi nå ganske så godt med! <

Vennlig hilsen
Tonje & Kompis

Bilde: Sjogg som leder i spannet

Sjogg er ikke redd for å arbeide, tvert imot. Han har gjort det meste en hund kan ønske i sitt liv, fjellturer og friluftsliv, vært med på randonee og de siste årene gått aktivt i spann. En siberian husky er en veldig intelligent rase, og for meg er Sjogg et perfekt eksempel på det. Han forstår så mye, lærer nye ting raskt og har i tillegg et skøyeraktig glimt i øyet som viser hans sans for humor. Takk for turen, Sjogg!! ◀

SYNNFJELLET RUNDT MED EN SIBERIAN I LED

TEKST OG FOTO: AINA IREN VOLDEN

Sjogg er en fin fyr, han har humor og er en artig liten skrue å ha i spannet. Første helga i 2021 var vi påmeldt Synnfjell Rundt, et 5-mils løp i nydelig natur rundt Spåtind. Sjogg, hans fulle navn er Arctic Song's Tujet, skulle gå i led. Han tar gjerne ansvar og stiller ingen spørsmål, men har mentaliteten som sier «dette skal vi så dette gjør vi». Jeg skulle kjøre et spann bestående av Sjogg, en alaskahusky og fire malamuter. Tre av de sistnevnte skulle gå sitt første løp. Sjogg førte oss rundt fjellet uten å nøle. Han er trygg og stødig. De andre i spannet stoler på han, og selv om han som type ikke er den som vil være mest sosial med andre hunder, så skaper han likevel et gjensidig bånd med ærlighet og arbeidslyst.

MASSASJE OG FRISKPLEIE AV HUND

TEKST: MARIANNE L. JOHNSEN

FOTO: PRIVAT

*Marianne L. Johnsen er akupunktør, laserterapeut,
hundemassasje- og rehabiliteringsterapeut.*

Jeg fikk min første hund da jeg var 11 år (etter å ha mast i noen år), og ble raskt bitt av basillen. Gjennom 28 år har jeg elsket, trent og konkurrert med hund.

Adferd har alltid interressert meg og de senere årene har, naturlig nok, sammenhengen med kropp og adferd stått høyt i fokus. Hvordan kan smerte og vondter påvirke adferden? Hvordan adferd kan avsløre om og hvor hunden har vondt, er veldig spennende.

Hunder er ikke alltid så gode på å forelle oss hvor og hvordan det gjør vondt. Derfor må vi være detektiver og se etter de små tegnene som forteller oss at ikke alt er som det skal. Sover hunden mer? Har den vanskeligheter/bruker lengre tid på å reise seg? Slikker den seg på labbene? Ikke like leken som før? Snur den seg likt til begge sider? Klarer den å snu seg fra side til side, uten å reise seg først? Ligger den bare på den ene siden? Peser? Stresser mer? Tegnene er mange. Noen hunder er klare i sin tale og knurrer/glefser når du tar på der det er vondt, men de aller fleste vil ikke gjøre det. Vi har vel alle hørt ”Nei, han var så stiv, støl og gammel, så nå måtte han få slippe..” I mitt hode er ikke det nødvendigvis avlivningsgrunn, det er en veldig god grunn til å få hjelp med stivheten og stølheten.

“Hundemassasje? Er det noe marked for det da?!”
...var vel det spørsmålet jeg svarte mest på da jeg tok utdanningen. Svaret er helt uten tvil: Ja!

Utdanning:

Hundemassasjeterapeut fra Nordisk Hundemassasjeskole.

Sertifisert medisinsk laserterapeut fra Svenske Lasermedisinske Selskap.

Rehabiliteringsterapeut på hund fra Aquadog/Nordisk Hundemassasjeskole.

Bachelor i Akupunktur fra Akupunkturhøyskolen (som nå er en del av Campus Kristiania), og medlem av Akupunkturforeningen. Behandler mennesker med akupunktur.

Jobber som Rehabiliteringsterapeut på dyreklinikk, i tillegg til min egen praksis.

Vår yrkesgruppe har så mye å bidra med for at hunder skal få en bedre hverdag, uavhengig av aktivitetsnivået til hunden.

Hunder som aldri har fått massasje før, kan synes det er litt voldsomt den første gangen. De må erfare og selv kjenne på kroppen hva det gjør. Noen hunder virker som de "bare vet" hva som skal skje, og flater helt ut med en gang. Andre bruker lengre tid, og noen må behandles på gulvet. Og alt det er helt greit. Tillit må bygges med hver enkelt hund og det er viktig å bruke tid på at de blir trygge. Det skal bygges en relasjon som skal være gjensidig respekt og forståelse. Jeg bruker derfor alltid god tid de første gangene en ny hund kommer på benken, og har alltid en boks med godbiter på lur. Heldigvis har jeg fortsatt til gode å ikke bli venner med en hund.

Mange av oss har hunder som man kan se på som aktive idrettsutøvere. Det blir bare flere og flere som bruker hundene sine aktivt, om det er treninger, konkurranser, jakt, trekk eller fjellturer. Kjempe bra!

Hunders muskulatur er bygget opp på samme måte som vår muskulatur, de har blant annet tverrstripet skjelettmuskulatur og glatt muskulatur akkurat sånn som oss. Musklene heter stort sett det samme, og gjør stort sett det samme. Største forskjellen er vel at de går på 4 og vi på 2, sett fra muskulaturens side.

En av mine kjepphester er oppvarming og nedgåing. Stort sett når et menneske skal ut for å trene så har man en oppvarmingsdel, en treningsdel og en roligere del til slutt. De aller ivrigste legger kanskje også inn tøying helt til slutt. Mange hundeeiere hopper over tre av fire, og kjører kun den harde treningsdelen. Da er det veldig lett at det oppstår skader.

Men det gleder hjertet mitt å se at flere og flere begynner å tenke på at det er viktig å varme hunden godt opp før aktivitet. Hvordan man bør varme opp, kommer an på aktiviteten. En fin tommelfingerregel er 10-15 min i begge ender av aktiviteten. Er det en tur, så gå med hunden i bånd i raskt gange i ca 15 min, før den slippes løs og får løpt fra seg, lek med andre hunder osv.

Skal hunden ut på en hardere treningsøkt/konkurranse bør man legge inn mer tid. Starte forsiktig med å gå i raskt tempo med hunden i bånd, før man for eksempel får hunden til å sitte bamse, rygge, hoppe opp og ned av ting (øke høyden etter hvert som hunden blir varm), gå slalom mellom bena, fremadsendinger, evt slippe hunden løs i ulent terreng. Det er bare fantasien som stopper deg på hva som kan være oppvarmingsøvelser. Hunder blir også støle. De opplever det samme som oss, som at det er vondt å reise seg, bli mer klønete og skumpe bort i ting. En fin måte å gå ned hunden på er å gå en rolig tur i bånd.

Hvorfor massasje?

Alle hunder, uansett om de er familiehunder eller konkurransehunder som blir brukt hardt, har glede av massasje. Massasje kan brukes forebyggende og når skaden allerede har oppstått. Massasje setter i gang både blod- og lymfesystemet. Det fører til økt blodgjennomstrømning til muskulaturen og økt drenering av avfallstoffer fra muskulaturen. Resultatet kan være en smidigere og sunnere muskulatur, som fungerer mer optimalt. Hundens immunforsvar og

utskillingsorgan påvirkes, samt mage- og tarmsystemet. Antistresshormoner utskilles og hunden føler ofte velvære. Hunden kan få en raskere restitusjon etter harde fysiske påkjenninger.

Jeg har både konkurransehunder og familiehunder i alle aldre innom klinikken. Det finnes tilstander der en hund ikke skal ha massasje. En massør har ikke lov til å stille diagnoser.

Friskpleie av hund

Det er flere ting en kan tenke på for å holde hunden frisk igjennom hele livet.

Mosjon

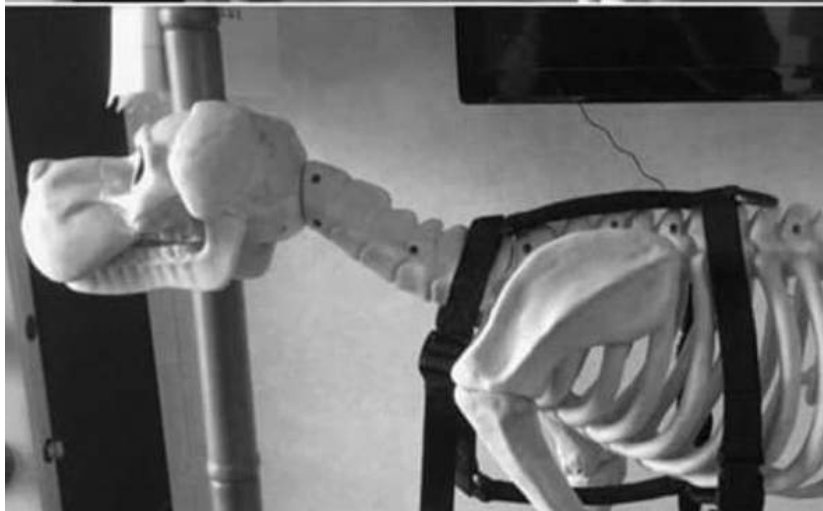
Det er de færreste hunder som begrenser seg selv, så det må være vår jobb. Det er spesielt viktig i starten av en økt, før hundens muskulatur er varm.

En kald kropp vil fort kunne pådra seg muskelrupturer, låsninger og andre skader. En varm muskulatur tåler mer = mindre skader. Å slippe hunden rett ut av bilen og la den herje i vei er ikke friskpleie og det er vel en av de tingene det "syndes" mest på.

En valp bygger muskler fra dag en

Derfor er det viktig å gi den muligheten til dette hele veien. Den «øver» opp muskulatur og kropp til å tåle belastninger senere i livet. Hvis ikke en valp får mulighet til å bevege seg fritt på ulendt terreng blir den fratatt viktig oppbygging som den trenger senere i livet.

Valper tåler å gå i trapper men i bånd under kontroll, ikke løpe. Å gå nedover trapper er mer belastende enn å gå opp. Men selvfølgelig alt med måte. Bor du i 4 etasje uten heis bør den bæres, om det er fysisk mulig. Valpen kan også være med på langtur men la den få pauser eller ha med en sekk og sett valpen i den. Her er det viktig å huske at hunder ikke er gode på å ta pauser av seg selv.

Mosjon, hva er nå det? Tur i skog og mark, ulendt terreng/mykt underlag, det er godt for både kropp og sjel, uavhengig om du har to eller fire ben. Unngå lange turer på asfalt, det er det ingen som har godt av. Svømming er fin trening, om temperaturen tilsier det. Er det mer enn 16 grader i vannet er det ok å svømme for friske og unge hunder. Er hunden gammel eller har skade/er under rehabilitering, bør det være minst 20 grader i vannet.

Vanntredemølle er bra både til friskvernstrening og rehabilitering. Vannet gir oppdrift, samtidig som det gir motstand. Om hunden din trenger slanking er dette en skånsom og fin måte å trene på, da leddene blir avlastet av oppdriften. Har sett flere hunder som ikke er halt i vanntredemølla, men er det utenfor.

En vanlig tredemølle kan være et supplement til tur når det er utfordrende håkkeføre ute som kan påføre hunden skader. Det er statisk trening og er derfor ikke en erstatning for tur i ulendt terreng.

Når hunden blir eldre er riktig trening nesten enda viktigere enn før. Det er virkelig da den trenger motstandskraften sin. Hunden trenger å bygge og opprettholde muskler hele livet. Det er selvfølgelig viktig å anpasse aktivitetsnivået til hver enkelt hund.

Jo bedre muskulert en hund er, jo mer motstanddyktig er den mot skader.

Massasje kan være livsforlengende. Når hunden blir gammel og stiv, kan massasje være bidragsytende til en god og aktiv alderdom. Det er ingenting som gjør meg mer øm om hjertet enn når de gråsutede kommer dundrende igjennom gangen og smiler med hele seg. De kjenner så godt hva behandlingen gjør, de er så takknemlige. Det gjør også meg så takknemlig for at jeg får bidra, for at jeg får hjelpe, for at jeg kan gi familier flere gode stunder med sine fantastiske firbente. Jeg har verdens beste jobb!

Andre ting verdt å tenke på

Sele bør være Y eller H. Skulder må være helt fri og ikke hindres i bevegelse. Mange seler låser skulderen, noe som kan gi feil bevegelsesmønster og kan på sikt gi vondter.

Skal hunden gå i bånd bør den ha sele på, ikke halsbånd.

Seler som er som vester hindrer også skulderen. Valper som løper og rykker i alle retninger, bør ha sele. Bildet beskriver dette veldig godt.

Jeg er for bruk av dekken, uavhengig om hunden er korthåret eller langhåret. Hundene våre bor inne, så pelsen er vant til noenogtyve grader. Det aller viktigste å tenke på når det kommer til dekken er: Fryser hunden din? Da kler man på den. Det er individuelt fra hund til hund når og om den fryser. Valper, gamle hunder og hunder som er syke eller under rehabilitering fryser ofte fortere.

I regn og rundt null grader bør alle hunder ha dekken. Dette for å unngå nedkjøling i muskulaturen som vedvarer lenge pga lang tørketid. Skal hunden vente i kald bil f.eks under trening bør den ha dekken på.

Vi kan ikke tvinge en hund til å ligge på en seng eller madrass men vi bør gi de valgmuligheten. Seng med memoryfoam/tempurhar mange hunder stor glede av.

I neste nummer skal vi snakke om laser og rehabilitering, det gleder meg meg til. <

Foto: Wenche Stephansen

Bilde: Taurus Of Seven Mountains Husky, 7 uker, synes det ble slitsomt å utforske den store verden. På tide med en hvil der og da

Foto: Torill Wiik Johansen

Foto: Torill Wiik Johansen

Bilde: Mamma Jif og datter Vindi

VAD VET DU OM DIN HUNDS LIVLINA?

TEKST: NICOLE FHORS, RAXEIRAS

FOTO: SWEDISH CENTERLINES

Såhär på hösten är det inte ovanligt att det i draghundsportsforum på sociala medier eller i min inkorg dyker upp allehanda frågor kring dragutrustning. Sporten växer, breddar sig och med den växer också de många funderingarna över hur, vad och varför. En av de många återkommande frågorna gäller allt som oftast draglinor – de där oerhört viktiga (liv)linorna mellan oss och våra älskade hundar. Det finns faktiskt fall där skicket och materialet på dina linor kommer vara direkt avgörande för din och hundarnas säkerhet. Så låt oss titta lite närmare på hur draglinor fungerar och vad det finns för vanliga valmöjligheter.

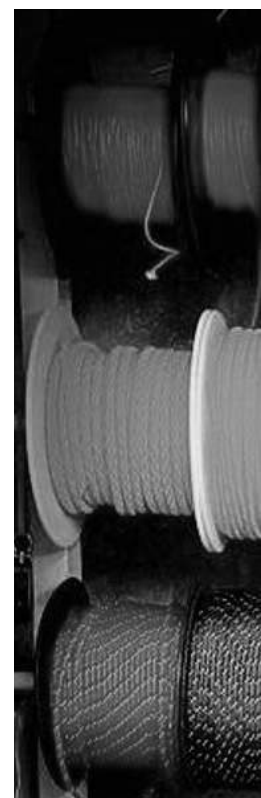
Draglinans uppbyggnad

Beroende på hur många hundar man tränar så ser givetvis linornas uppbyggnad olika ut, men gemensamt för alla typer av draglinor är att dessa slits över tid och ska klara av hög belastning. När du kör 1-2 hundar har du vanligtvis en en- eller tvåspannslina som är delvis expanderande för att dämpa obehagliga ryck för hundarna när de jobbar framåt. Kör du däremot fler hundar än två så förändras uppbyggnaden en aning då man istället nu bygger linorna i olika många ihopsatta sektioner beroende på antalet hundar i spannet.

I större spannet har man närmast fordonet (oftast) en större, segare expander som dämpar rycken för hela spannet och därför är linorna i övrigt ”fasta”. I mitten, mellan alla hundarna utom ledarhundarna, finns en så kallad stamlina/centerlina och det är denna stamlina som är basen i de sektioner man sätter ihop. Utifrån varje sektion går sedan två rumplinor och två nacklinor.

I varje sektion kan således två hundar sättas in och du kan alltid plocka isär sektionerna för att göra spannet större eller mindre. Men dessa är inte de enda linorna du har i ett spann när du kör hund och framförallt inte om du kör på snö. Då tillkommer även ofta ankarlinor – de linor som är kopplade till snöankaret som funkar som parkeringsbroms och ska hålla för heta, springsugna hundar som inte alltid vill stå stilla. Många kör dessutom gärna med en säkerhetslina/släplina som fungerar som en extra trygghet om du av någon anledning skulle tappa ditt spann. Även dessa linor görs oftast i något av de material jag snart kommer nämna.

STAMLINAN Stamlinan är direkt avgörande för säkerheten – ju fler hundar desto större slitage och därför är det viktigt att se till att stamlinan är av en kvalitet som faktiskt håller för belastningen den ska utsättas för. Det finns flera olika material på stamlinor, men generellt kan vi dela upp det i stamlinor med eller utan en kärna av vajer. Man kan även ha klädd vajer i rump- och nacklinor, vilket kan vara en trygghet om man har väldigt tuggiga hundar. De linor som är utan vajer är lätta, smidiga och enkla att jobba med, men de är inte odödliga och slits betydligt snabbare än en vajerlina. En bra och välpressad vajerlina av hög kvalitet däremot tål väldigt mycket belastning och slitage – säkerheten blir således högre. Men inte heller en vajerlina är helt odödlig år ut och år in. Därtill finns olika styrkor och svagheter i en vajer beroende på om den är galvaniserad eller rostfri/syrafast – men det ämnet får vi djupdyka i en annan gång.

Material

Det finns som ovan nämnt ett par olika material som man ser i draglinor – säkert finns där fler än de jag vet men här kommer jag att gå igenom de allra vanligaste du hittar både vad gäller linor för 1-2 hundar och linor till större spann. Gemensamt för precis alla linor är att de slits om de används frekvent. Inte bara av själva belastningen utan även sådant som smuts, solljus och fukt spelar in. Linor är därför någonting du regelbundet bör se över och uppdatera; de är en billig livförsäkring både för dig som förare och hundarna du tränar.

POLYETEN (PE) är kanske det materialet på linor man först och oftast ser som ny i sporten, särskilt när det kommer till spann med få hundar. Linorna är då splitsade av relativt slittåligt, lösflätad polyetenrep oftast i en tjocklek på 6, 8, 10 eller 12 mm. Polyeten är enkelt att hitta, finns i en uppsjö olika färger och går att få med inflätade reflextrådar – därtill är det ett lättsplitsat material som framförallt är väldigt billigt. Då polyetenlinor inte suger upp vätska så är det också smidiga vinterlinor eftersom de inte blir blöta och tunga, utan håller sig lätta. Dessutom tål polyeten ordentligt låga temperaturer.

Nackdelen med materialet är däremot att det ofärgat är känsligt för UV-strålning, slits av mycket smuts och blir kraftigt försvagat/går sönder av värmefriktion. Därför lämpar sig oskyddad PE dåligt för t.ex. skarvar i sektioner eller dylikt, men däremot funkar de ypperligt till sådant som rump-/nacklinor eller linor till cyklar/kickbike.

Bilde: Lösflätad polyeten – ett av de vanligaste materialen i draglinor vi ser idag. Lånad bild från Google.

DYNEEMA (HMPE) är ett material som jag helt hade missat under mina tidiga år inom draghundsport och fick höra om först för ett par tre år sedan. Dyneema består av ett mycket starkt syntetfiber med en oerhört hög draghållfasthet/slitstyrka och används idag ofta som ersättning för vajer/ställinor inom t.ex. industrier och jordbruk. Faktum är att det inte finns ett annat tågvirke som har en högre brottsstyrka i förhållande till sin vikt än just dyneema. Med andra ord lämpar sig detta material mycket bra för större spann eller t.ex. soft shackles (ett alternativ till karbinhaken) där belastningen på linorna blir mycket hög. Dyneema väger inte mycket, har en låg vattenabsorption, tål kyla mycket bra, har en betydligt bättre UV-tålighet än PE och är lätt att splitsa. Jämfört med PE så tål också dyneema mer när det kommer till värmefriktion och tuggande hundar, men dess fibrer är inte odödliga för vare sig nötningen från tänder eller friktionen från värmen.

Nackdelarna med dyneema är att det är ett ganska dyrt material – dyrare än PE:n och därför kostar draglinor i dyneema vanligtvis mer än polyetenlinor, men för den extra slitlängden så kan det vara väl värda pengar att lägga. Jag vill också slå ett extra slag för soft shackles i dyneema! Det är så mycket smidigare att jobba med om vintrarna när metall fryser.

POLYESTERSILKE (PS) har på senare år blivit ett utav mina favoritmaterial på draglinor som jag gärna använder på tävlingssat alternativt rumplinor till mitt barmarks-linset. Det består av många tätflätade polyester-silketrådar och har en hög draghållfasthet, tål UV-ljus bra och har också ganska god nötningstålighet. Detta är ett material med låg vikt som är smidigt och himla lätt att jobba med, det finns i massor av olika färger som gör att du syns bra om dagarna och en av de saker jag älskar mest med det är de inflätade refle-xtrådarna som gör spannet synligt i mörkret på långt håll. Perfekt för höst- och vintersäsongen! Det är helt enkelt en praktisk, snygg och prisvärd allround-lina som börjat synas mer och mer ute i tävlingsspåren.

Nackdelarna med PS är att det inte är särskilt tuggvänligt. Det drar också åt sig mer vatten än t.ex. PE – men å andra sidan tycker jag inte att det är något som märks av särskilt mycket då materialet redan är såpass lätt.

Bildtext: Polyestersilke kan man hitta i regnbågens alla färger. Bild lånad från Swedish Centerlines.

PVC (polyvinyl chloride) är en plast som används inom många olika områden och inom draghundsvärlden är ganska vanlig som skyddande hölje när du köper en klädd vajerlina, såsom t.ex. stamlinor eller stake-outs. PVC:n funkade som så att den skyddar vajern från smuts, fukt och slitage.

ACRYLON är ett annat material, av en slags polyeten, som används inom många områden – och som precis som PVC kan användas till att klä vajerlinor i för att skydda den mot smuts, fukt och slitage.

Båda materialen är rätt lättskötta men ska vi jämföra dessa två olika material mot varandra så är acrylon ofta det dyrare alternativet – men troligen det mest prisvärda om man ser mer långsiktigt på saken. Acrylon är tåligare än PVC både när det kommer till solljus och trauma såsom t.ex. hundtänder, skav och annan nötning. Helt enkelt slits eller spricker det inte sönder lika lätt eller snabbt som PVC gör vilket är av vikt då du inte vill att fukt ska leta sig in till din vajer – eller att vajern ska bli exponerad och riskera att knäckas. Återigen spelar typen av och kvalitén på vajern in, men kontentan är densamma: du vill att ditt skyddande hölje ska hålla så länge som möjligt och för så mycket som möjligt.

Klädd vajer lämpar sig extra bra för barmarksträning där det ofta blir blött, grusigt, smutsigt och slitaget på linor är stort. Själv har jag idag gått över från PVC-klädda vajersektioner till acrylonklädda när jag tränar storspann under barmarksperioden, helt enkelt på grund av ovanstående skäl. För mig är det tveklöst det mest prisvärda alternativet om man kör väldigt mycket hund och längre distanser. Jag kombinerar personligen gärna med rumplinor som är till hälften i acrylonklädd vajer i kombination med polyestersilke som syns bra i mörkret.

Bilde: Mitt träningslinset från Swedish Centerlines: stamlinor i acrylonklädd vajer, rumpliner med tafsar i acrylonklädd vajer och gul polyestersilke med reflex. Eskimåkulor istället för metallhakar är min favorit – dessa sitter med tunna men starka dyneematampar från selarna. Ett linset jag satte ihop tillsammans med tillverkare Tobias som lät mig vara med i verkstaden under processen och hjälpte mig navigera i mina val av material. Att fråga mycket och prata material med sin lintillverkare är inte att underskatta!

I stort är valet av linor och material ändå en smaksak och olika lösningar funkar bäst för olika människor och i olika situationer – precis som med allting annat. Det som är rätt för mig är inte alltid rätt för dig – vi kör olika hundar och stilar, olika distanser, olika fordon och på tusen och en olika vis. Alla dessa faktorer spelar in när material och lösningar för draglinorna ska väljas. Men min förhoppning är att du som läser detta inlägg ska känna att du har lite mer kött på benen och lättare kan navigera i utrustningsdjungeln nästa gång du funderar över att uppdatera ditt linset eller köper din allra första draglina.

Det finns väldigt mycket mer att lära sig kring ämnet draglinor och det jag gått igenom nu är egentligen en basic genomgång av de vanligaste materialen du hittar hos din lintillverkare. Det bästa du kan göra när du är osäker på vad som egentligen passar dig, ditt

spann och er träning, det är att ställa frågor till just de människor som tillverkar linorna. En duktig, seriös lintillverkare kommer kunna förklara för dig varför och hur – och de bör ha en mycket god kännedom gällande de material de använder, men även hur de används i kombination till varandra och hur man har jobbat när man gjort linorna. De ska kunna förklara processerna och berätta för dig om både för- och nackdelar. Så ställ frågor!

Och glöm inte att draglinor är utrustning som slits hårt på och behöver ses över ofta – helst varje säsong. ◀

Foto: Yvonne Dåbakk

Foto: Oda Ramsdal

Foto: Oda Ramsdal

TEKST OG FOTO: ASTRID KLEVMOEN

HUNDEKJØRING MED LÅNTE HUNDER

DET HANDLER OM
DRØMMER. REALITET. MULIGHETER.

For vår del har det vært årlige “Mor og Datter Vintereventyr” de siste 17 åra. Oppå fjell, over vidder, i snøstorm, regnvær og solskinn. Alltid med lånte og ukjente hunder. Som er uvante med ski og staver og teltliv. Det har vært pensjonister og “fjortiser”, små og store, tynne og tjukke. Med lyd, og uten lyd. Noen med “brems” og noen ”med gass”. Noen forventer å få maten “servert på sølvfat”, mens andre sluker det i forbigarten.

Alle med en felles evne til å omstille seg på fremmede folk og situasjoner, og alle med eiere som har sett det positive i at deres bikkjer blir brukt og får andre opplevelser.

Hverdagsrealiteten er ikke forenlig, hverken for Åshild eller meg, å ha gårdsplassen full av bikkjer, og tida til å trene dem. Da er det godt at de finnes, de som har, - kan - og ønsker å låne ut sine hunder. Og gir andre, som oss, muligheten til å oppleve små og store drømmer.

Felles glede. Dobbelte glede, for både to og firbeinte.

Vi var heldige i høst, - som fikk Johanne og bikkjeflokken hennes til bygda vår. Hun er en “brobygger”, og setter spor, enten hun bor i den

ene eller andre “Granskauen”. Dermed kan vi hjelpe henne med å trene hundene, og bli kjent med både henne og dem. Dette gir oss muligheten til å smette inn hundekjøring i hverdagen vår, litt som å “skumme fløten”, da vi ikke har muligheten til et slik hundeliv i vår hverdag. Samtidig kan det være til hjelp og avlastning for henne også, og da er et slik samarbeid verdifullt for alle parter. Det gir bedre trivsel og større miljø, der fellesnevnerne er de viktigste.

Vi heier på fortsettelsen og mulighetene.

Hilsen Astrid og Åshild ◀

Bilde: Varierende stikvalitetet og underlag gjør turen artig for hunder og folk.

TIPS TIL HUNDEMAT PÅ TUR

TEKST OG FOTO: HÅVARD STORLI

Det kommer stadig spørsmål i diverse grupper om hundemat på langtur. For mat må hunden ha, uansett om det er hjemme i leiligheten i hundegården, på løp eller på lengre turer.

Selv har jeg gått flere lange turer om sommeren, som er den “verste tiden” når man tenker på mat. Temperatur, holdbarhet og vekt er faktorer som har stor betydning for hva du kan ta med deg og hvor lenge.

Når man skal velge mat til hunden, er det greit å tenke over hvilken type tur du skal ut på og når.

- Sommer/vinter (temperatur)
- Langtur/kort tur (holdbarhet)
- Lange/korte dagsetapper
- Mulighet for depoter underveis
- Handlemuligheter underveis.
- Transportmiddel, (sekk, pulk, slede)

Forskjellige typer hundemat:

- Tørrfôr
- Frossent fullfôr
- Frossent kjøtt/spekk
- Frysetørket fôr

Vinterstid

Når gradestokken viser blått, er holdbarhet sjeldent et stort problem, men er temperaturen mellom 0 til -5° så vil også frossen mat tine. På vinterstid er også transportalternativene en del enklere. Går du med pulk, eller du har flere hunder og bruker slede, er vekt et vesentlig mindre problem. Med pulk kjenner du ikke vekten på skuldrene, og i flatt terreng merkes ikke tyngden i vesentlig grad i forhold til om du bærer sekk.

Bilde: Å variere kosten er fint, men ikke alt er like bra for hunden.

Så på vinterstid kan du omtrent gi det du fôrer med hjemme. Men husk energibehov i forhold til aktivitet. Det er stor forskjell på energibehovet på hele dager ute på ski med overnatting ute, selv med lav intensitet, og en dagsturer hjemmefra eller fra hytta. Er det veldig kaldt vil det også brukes mer energi på å holde varmen.

Sommerstid

Når det er plussgrader, og gjerne når temperaturen varierer fra -5° til +25° i løpet av dagen eller dagene, er vi inne på flere faktorer som spiller inn. Vi har

Bilde: Ferdige porsjonspakker til fire bikkjer for 3 uker.

temperaturer som gjør det umulig å ta med frossen- eller fersk kjøttmat. På dagstur går det fint med kjøtt eller frossen mat. Tiner den i løpet av dagen har ikke dette noen betydning.

Har man depot underveis, eller har mulighet til å sende ut “matpakker” på forhånd, går boksemat/hermetikk fint. Da har man ett “ferskkjøttmåltid” på depotet som en avveksling for bikkjene.

Er det varmt ute er frysetørket vom utmerket, både som snack og som måltider. Den skal tilberedes med lunkent vann, slik at vommen eser ut litt. Vår erfaring er at bikkjene får i seg mye mer væske på denne måten enn om de fikk tørrfôr med vann ved siden av.

Pakk porsjonspakker

På lengre turer er det lurt å pakke ferdige porsjonspakker på forhånd, beregne for antall dager og legge til en buffer. Er det lang tur, kan det være lurt å pakke noen ekstra porsjoner for å spe på “standardrasjonene”. Pakker du på forhånd, har du mye bedre kontroll på hvor mye du gir og på hvor mange dager du har igjen.

Bilder: Alt veies og pakkes og tilsettes vitaminer/mineraler.

Snacking

Det er lurt å ta med diverse snacking for å ha litt avveksling. Frysetørket vom kan brukes, men tørrfisk fungerer også bra og er fin tannpuss. Ellers finnes det flere typer “snop” som er pakket for å tåle varme temperaturer. På vinteren er utvalget av snacking enklere.

Tilvenning

Som med alt annet fôr er det lurt å venne hundene til turmaten og å teste maten på bikkjene på forhånd. Det er kjipt å ha reist på fjellet og oppdage langt inne på vidden at bikkja får sprutdiaré av maten, eller at den ikke liker maten og ikke vil spise. Test gjerne på mindre turer på forhånd.

Jeg har hørt en historie om bortskjemt hund som fikk med seg masse fiskeboller på tur, noe som var favoritten hjemme, men som på turen ikke ville ha det. Tung bør i utgangspunktet, og børen ble heller ikke lettere når den ikke ble spist av. ◀

JAKTATFERD HOS HUND

TEKST OG FOTO: ANNE GURI MOUM

På spørsmål om huskyen kan gå løs, får folk til svar at nei, huskyen har for sterkt jaktinstinkt til det. Jeg vil her prøve å vise hvor effektive jegere de er.

Når hundene mine er løse i løpegården hjemme er aktivitetene løping, lekeslossing, graving, se om det dukker opp noe utenfor gården, søke etter godbiter, tygge på pinner, bading (om sommeren).

Bilde A: Pinnen fungerer her som et bytte

Noe av den løpinga de driver med er ren jaktatferd. De velger en «hare» som en eller flere av de andre løper etter. Hvordan de velger hvem som skal være «hare» vet jeg ikke, men ofte ser det ut som «haren» velger det selv, og inviterer de andre til å være med. For eksempel kan de finne et «bytte» (en pinne e.l., se bilde A). De som er «jegere» får en lav holdning og fokusert blick (bilde B).

Bilde B: Lav holdning

Jakten er i gang, «jegeren» løper etter «haren». Den som jager tar igjen «haren» og skubber borti eller biter seg fast slik at «haren» mister balansen. Ofte mister «jegeren» også balansen, så de ruller rundt og ender i en haug. (Bilde C)

«Haren» gjør kast og vendinger, løper rundt hindringer for å prøve å komme seg unna. «Jegeren» må også gjøre kast og vendinger, og han løper motsatt veg rundt hindringer for å møte «haren». Som oftest har «haren» snudd bak hindringen og løper motsatt veg. (Bilde D)

Er de flere som jager «haren», samarbeider de og omringer den. Hundene er utrolig effektive, og kan «alle» triks som ulven bruker for å skaffe seg mat. (Bilder E)

Men det er en stor forskjell mellom at hunder jager hverandre og at hunder jager sauer eller rådyr! Hundene bruker ikke drepeinstinkt på hverandre. Det vil de derimot med stor sannsynlighet bruke på andre dyr. ◀

Bilde C: Dynamikken mellom jeger og "haren"

Bilde D: "Haren" gjør kast og vendinger for å komme seg unna

Bilder E: Jegerne samarbeider for å omringe "haren"

Ansvarlig utgiver

Norsk Siberian Husky Klubb
huskybladet@gmail.com
Org.nr: 898611752
Postgirokonto 0530 2347060
VIPPS 53955
IBAN: NO79 0530 2347 060
SWIFT/BIC: DNBANOKK

Opplag: 650 eksemplarer

www.siberian-husky.net

Design: Oda Ramsdal

Koordinator: Tone B. Hansen

Fotograf forside: Yvonne Dåbakk

Fotograf bakside: Johanne Sundby

Har du spørsmål ta kontakt med

redaktør Johanne Sundby

Brumundvegen 368, 2380
Brumundal, Norge/Norway

Informasjon og korrespondanse til styret mm.

post@siberian-husky.net

Medlemsregistreringer, adresseforandringer eller har ikke mottatt Huskybladet.

Kontakt: Stine Oppegaard
stine.oppegaard@nfi.no
Mob: 908 59 638

Medlemmers e-post: Alle medlemmer oppfordres til å oppdatere sin e-post-adresse på www.nkk.no/minside. Informasjon fra NSHK sendes til tider ut på e-post til alle medlemmene.

Kjøpe Siberian Husky: Vi henstiller til at klubbens medlemmer aktivt bruker våre nettsider til å annonsere valper og/eller omplassering av hunder. Vi er mange som får spørsmål fra folk som er interessert i rasen, og det vil lette oversikten dersom vi vet at alle tilgjengelige valper finnes på klubbens egne nettsider.

Kjøp/salg av valper:

Valpeformidler: Hågen Bjørgum
74 82 70 98/951 01 034
valpeformidler@siberian-husky.net

Omplassering av registrerte hunder:

Fyll ut skjema fra nettsidene. Tjenesten er gratis og tilgjengelig for alle så lenge hunden er registrert i NKK eller tilsvarende internasjonale organisasjoner.

Utsending av Huskybladet:

Bladet sendes ut til alle medlemmer som har betalt for årets medlemskap til den adressen som er registrert hos NKK. Får vi blader i retur, sperres adressen inntil korrekt adresse blir registrert.

Eldre blader vil så langt lageret rekker også være tilgjengelig på klubbens samlinger i tillegg til Dogs4All og Camp Villmark i Lillestrøm.

Styrer og komiteer

Styret i NSHK består av ledere, nestleder, kasserer, sekretær, administrasjon/mediaansvarlig og lederne av redaksjons-, sports-, ABU- og arrangementskomiteen

Styre

Leder: Sigmund Alhaug	481 95 758	sigmundalhaug60@gmail.com
Nestleder: Geir Rønning	909 12 891	g-roenni@online.no
Sekretær:		post@siberian-husky.net
Kasserer: Ivar Hordnes	924 31 379	ivarh567@gmail.com
Adm/media: Margareth Berentzen	402 24 613	margbere@gmail.com
Redaksjons komiteen: Tone Beate Hansen	416 00 213	tone.b.hansen@gmail.com
Sportskomiteen: Line M. Løw	928 21 979	line.low@medisin.uio.no
ABU-komiteen: Anita Engebakken-Fjell	938 03 809	anitaHE@snofrost.net
Arr-komiteen: Veronika Olijnyk	977 29 662	veronikaolijnyk@gmail.com

Komiteer

Redaksjonskomiteen:

Stoff til HUSKYBLADET sendes til redaksjonen:		huskybladet@gmail.com
L Tone Beate Hansen	416 00 213	tone.b.hansen@gmail.com
M Johanne Sundby (Redaktør)	905 58 704	johanne.sundby@medisin.uio.no
M Nina Finstad	+46702766254	rdasjns@yahoo.se
M Gro Britt Skarseth	990 11 455	grobritt@gmail.com
M Toril Wiik Johansen	902 83 977	7mhusky@gmail.com
Webredaktør: Rikke Bergendahl	416 08 811	ri--ber@online.no
Webmaster: Runar G. Simonsen	916 50 299	webmaster@siberian-husky.net

Sportskomiteen Arbeidsinstruks for sportskomiteen

L Line M. Løw	928 21 979	line.low@medisin.uio.no
M Atle Eikevik	952 81 077	atle@stjernebygg.as
M Jo Arne Brustugun	950 26 296	joarne-b@online.no
M Marte K. Rotefoss	415 16 130	rotefoss@gmail.com
M Knut Helge Reiersgård	930 21 854	knut.helge@fenrisheimen.no
M Bjørn-Inge Bekkavik	928 92 313	bjorn_be@hotmail.com
M Runar G. Simonsen (resultatlistor/datateknisk)	916 50 299	webmaster@siberian-husky.net

Avls-, bruks- og utstillingskomiteen (ABU)

Trekhundprøver sendes til:		trekkhundprover@gmail.com
L Anita Helene Engebakken-Fjell	938 03 809	anitaHE@snofrost.net
M Birgit Alhaug	905 39 766	alhaug@vikerkollen.no
M Lene Halvorsen	932 17 457	shsarek@hotmail.com
M Rikke Bergendahl	416 08 811	ri--ber@online.no
M Margrete Johansen (Trekhundprøveansvarlig)	906 27 888	margrete@zizco.net
Hågen Bjørgum valpeformidler	951 01 034	valpeformidler@siberian-husky.net

Arrangementskomiteen

L Veronika Olijnyk	977 29 662	veronikaolijnyk@gmail.com
M Marcus L. Smestad	930 08 946	marcus.smestad@gmail.com
M Ine Marie Pedersen	908 08 050	ine-pedersen@live.com
M Gitte Alhaug	980 79 735	gitte-ba@hotmail.com

Revisor: Trond Hafel	416 44 710	tro-haf@online.no
Vara: Johnny Bingsdalen	900 29 092	blingsen@gmail.com

Valgkomiteen

M Jeger Bjørnson	400 78 857	bjornson.jeger@gmail.com
M Lena Sparbo Vanvik	911 06 732	lena_lund@hotmail.com
M Asbjørn Hundere	478 28 259	ahundere@hotmail.no

Medlemspriser NSHK fom 01.01.2020

(*inkl 230 kr til NKK)

Hovedmedlem*kr 580,	Juniormedlem* 480,-
Husstandsmedlem med eget medlemsnr 50,-	Abonnement Huskybladet..... 250,-
Nytt medlem* 480,-	Kennelannonse på nettsidene pr år 150,-

HØSTSAMLING I OSDALEN MED LOKALLAG HAMAR

En strålende høsthelg i september arrangerte NSHK lokallag Hamar og omegn høstsamling i Osdalen. Over 20 personer og minst 100 hunder var samlet.

Samlinga var lagt opp slik at alle trente etter eget ønske og behov, med samling rundt bålet og skravling om hund og sesongens planer. Nasjonale og lokale retningslinjer med tanke på korona ble naturligvis overholdt.

TEKST: TONE BEATE HANSEN

Bladretur/Adresseendring:

Jeger Bjørnson
Fjellvikveien 55
2412 Sørskogbygda
Norge/Norway

